

[Justitsministeren.]

det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje af 11. april 1916. (Forligsmægling m. m.)*.

Det væsentlige i forslaget er en ændring af de nugældende regler om mægling ved forligskommissioner i borgerlige sager, hvilke regler har været gældende nogenlunde uændrede siden 1795. Retsplejeloven af 1916 opretholdt i hovedsagen den bestående ordning, men siden retsplejelovens ikrafttræden har der såvel på rigsdagen som i juridiske fagskrifter været rejst kritik af ordningen, hvorfor justitsministeriet i 1948 nedsatte et udvalg med den opgave at afgive indstilling om, hvorvidt de gældende regler om forligsmægling i borgerlige retssager bør opretholdes, eventuelt med hvilke ændringer.

I udvalgets betænkning, der er omdelt til rigsdagens medlemmer, tiltrædes den mod forligsvæsenet fremsatte kritik, der navnlig er gået ud på, at forligskommissionerne forliger for få sager, således at udgiften ved den tvungne forligsmægling og den forsinkelse af retssagerne, som mæglingen bevirker, står i misforhold til, hvad der opnås herved.

Udvalget har herefter foreslået, at mægling ved forligskommissioner i borgerlige retssager ophæves, og at mæglingen henlægges til domstolene.

Justitsministeriet er enigt med udvalget heri, og forslaget er derfor i overensstemmelse med udvalgets indstilling, hvorfor der kan henvises til udvalgets lovudkast med tilhørende bemærkninger.

Forslaget indeholder foruden reglerne om forligsmægling enkelte andre, mindre væsentlige ændringer til retsplejeloven, hvortil der i praksis har vist sig at være særlig trang.

I forbindelse med det ovennævnte lovforslag tillader jeg mig endvidere for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændringer i lov om retsafgifter i domssager m. m. af 11. april 1916*.

Dette forslag er enslydende med et af det ovennævnte udvalg udarbejdet udkast og går ud på, at den ordning med hensyn til retsgebyrer, der gælder ved Københavns Byret, hvor forligsmægling allerede nu foretages af retten, udvides til at gælde for hele landet.

Endelig har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov nr. 343 af 6. maj 1921 om retsforholdet mellem husbond og medhjælper*.

Også dette forslag står i forbindelse med forslaget om ændringer i retsplejeloven og

er i overensstemmelse med et af det tidligere nævnte udvalg udarbejdet udkast.

Efter den nugældende ordning skal forligsmægling i medhjælpersager på landet foretages af en i hver landkommune nedsat særlig forligskommission, såfremt begge parter endnu opholder sig i vedkommende kommune på det tidspunkt, da sagen anlægges. I medhjælpersager i byerne og i medhjælpersager på landet, hvor parterne ikke længere opholder sig i vedkommende kommune, foregår forligsmægling derimod ved retten.

Antallet af sager for disse særlige forligskommissioner er stadigt faldende. De udgjorde i årene 1948, 1949 og 1950 henholdsvis 314, 347 og 284 sager, og der er efter justitsministeriets opfattelse ingen grund til, at medhjælpersager på landet skal behandles efter andre formelle regler end medhjælpersager i byerne eller andre retssager mellem arbejdsgiver og personale.

Denne særlige ordning foreslås derfor ophævet, således at forligsmægling også i medhjælpersager i alle tilfælde henlægges til retten.

Forslaget fremsættes efter aftale med arbejds- og socialministeren.

Idet jeg iøvrigt skal tillade mig at henviser til de bemærkninger, der ledsager lovforslagene, skal jeg anbefale disse til det høje tings velvillige behandling.

Formanden: Udenfor dagsordenen giver jeg ordet til den højtærede undervisningsminister, for at han kan fremsætte det anmeldte lovforslag.

Undervisningsministeren (Hvidberg): Jeg skal herved tillade mig overfor det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om statens overtagelse af Ordrupgaardssamlingen*.

Denne overtagelse, der foruden selve malerisamlingen omfatter ejendommen Ordrupgaard på Vilvordevej, er muligvis gjort gennem et af ejerens hustru, den fornylig afdøde etatsrådinde Wilhelm Hansen, oprettet testamente, hvori hun i overensstemmelse med sin tidligere afdøde mands ønske har bestemt, at ejendommen med alt indbo og hele malerisamlingen ved hendes død skulle tilfalde den danske stat som legat og som statens ejendom henstå uforandret som museum med adgang for offentligheden såvel til samlingen som til den store park, der hører til ejendommen.

Den væsentligste del af denne enestående gave er malerisamlingen, der omfatter opimod 300 billeder, hvoraf ca. halvdelen er fransk kunst fra det 19. århundrede. Ind-